

Vertikale
Periodaĵo por la aktivuloj de FEL
Numero 23
Decembro 1998

Paco, sano kaj prospero estu ŝiaj en la nova jaro 1999 por vi kaj viaj gekaraj

Flandra Esperanto-Ligo

Prezidanto: Flory Witdoeckt
Vicprezidanto: Johan Van Eenoo
Sekretario: Ivo Durwael
Kasisto: Roland Rotsaert
Anoj: Walter Vandenkieboom, Eddy Raats, Edward Kusters

Oficejo

La oficejo de FEL troviĝas en Frankrijklei 140 en 2000 Antwerpen. Ĝi estas malfermita por la publiko ĉiun labortagon inter la 9a kaj la 12a30 kaj inter 13a30 kaj 17a30. Vizitantoj bonvolu tamen anticipi interkonsenti pri rendevuo.

Telefono (ofichoroj): 03 / 234 34 00

Telekopio (tagnokte): 03 / 233 54 33 E-poŝto: fel@agoranet.be

La ĝenerala respondecado de la revuo restas ĉe la redaktoro, la verkistoj mem respondecas pri siaj propraj artikoloj aŭ raportoj, kaj la enhavo de ili ne devas kongrui kun la opinio de la redaktoro.

Vertikale: periodaĵo por ta aktivuloj de FEL. Numero 23, aperis en decembro 1998 Abonoj ĉe FEL

Korespondadreso: Vertikale, Eriko D'Hondt, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen

VERSLAG BESTUURSVERGADERING

Zaterdag 22 augustus 1998 – Esperanto-Centrum – 2000 Antwerpen

Aanwezige bestuursleden : Flory Witdoeckt, voorzitster (FW) ; Johan Van Eenoo, ondervoorzitter (JVE) ; Ivo Durwael, secretaris (ID) ; Roland Rotsaert, schatbewaarder (RR) ; Walter Van Den Kieboom, bestuurslid (WVDK) Verontschuldigd : Eddy Raats
Uitgenodigd : Paul Peeraerts, directeur Grafisch Centrum (PP) ; Jorg De Mulder (JD)

VERSLAG VORIGE VERGADERING

ID leest het verslag van de vorige vergadering voor. Het verslag wordt formeel goedgekeurd, mits de volgende wijzigingen :

- de woorden kun deklinaciona kurso worden geschrapt;
- punt 2b, regel 1 : Eddy Raats i.p.v. Ed Keusters;
- punt 4b, 1) : vóór atendi toevoegen : survoje estas nova regularo pri interretnomoj;

- punt 6, titel : Bent Holm i.p.v. Bart Holm;
 - punt 7, regel 4 : na Pridiskutota worden de woorden kun S-ro Pirlot dum venonta kunveno geschrapt;
 - punt 8b, regel 1 : Finiĝis i.p.v. Finis.
- De volgende bestuursvergadering heeft plaats op zaterdag 5 sept. 1998 (algemene vergadering)

DAGORDE

1. LIJST PARLEMENTSLEDEN

In het vooruitzicht van de Europese parlamentsverkiezingen in 1999 zal VEB in Horizontaal een volledige lijst afdrukken van alle parlamentsleden, ongeacht de partij waartoe zij behoren, die positief staan tegenover het Esperanto, m.a.w. E-initiatieven steunen. Namen van Vlaamse kandidaten worden vetjes afgedrukt. Onderaan een andere pagina wordt gevraagd deze lijst te verspreiden.

2. 1999 : INTERNATIONAAL JAAR VAN DE DERDE LEEFTIJD Wegens andere, meer urgente opdrachten kan VEB hier niet aan deelnemen.

3. SUBSIDIE VOOR VERZORGDE KWALITEIT Te verhogen zonder daarvoor af te hangen van subsidie.

4. TALENBEURS ANTWERPEN 19-20/11/1998

Deelname kost minstens 18.500 BEF. VEB doet wellicht niet mee aan Het Andere Boek, aangezien de inschrijvingsperiode verliep tijdens de afwezigheid van ID.

- Aan La Verda Stelo wordt gevraagd met een Esperantostand deel te nemen aan de Talenbeurs;
- Er wordt geïnformeerd naar een geschikte plaats.

5. WERELDCONGRES 2002

6. OOSTENDE 2000

Zowel het Wereldcongres 2002 (als België de organisatie verkrijgt) als het Europese Congres Oostende 2000 dienen georganiseerd te worden door een aparte, voor einde 1998 op te richten vzw (waarin ook VEB vertegenwoordigd is) los van de VEB-boekhouding, met een eigen bankrekening. De vzw maakt een budget op voor beide congressen. ID neemt contact op met J.M. Staelens van de Vlaams Culturele Koepel.

7. FINANCIËLE TOESTAND

a. ID meent dat onze kansen op subsidiëring na 2000 steeds kleiner worden. Volgens RR moeten we ons voorbereiden op een werking zonder subsidies. De provinciale erkenning voor subsidiëring blijft wei bestaan. ID informeert bij de Vlaamse Culturele Koepel i.v.m. tewerkstellingsvoorwaarden voor DAC-ers en het recht om fiscale attesten te versturen.

b. In het financiële overzicht zitten enkele opvallende verschillen met 1997: voorafbetalingen Monato lager dan in juni 1997; secretariaatskosten, normaal iets meer dan 1.000.000 BEF per jaar, bedragen in juni 1998

al bijna zoveel. Vormingsprogramma's kosten normaal 1.500.000 BEF, nu 2.500.000 BEF. Er zijn anderzijds geen liquiditeitsproblemen.

Het bestuur beslist voor 1998 een bedrag van 500.000 BEF te investeren in de aankoop van computers met een nieuw boekhoudprogramma.

c. Het bestaande informatiemateriaal blijft gratis ter beschikking. Over de kostprijs van extra opdrachten beslissen de secretaris van VEB en de directeur van het Grafisch Centrum.

8. WERKPLAN 1999

Is eigenlijk een kopie van dat van 1998. Er wordt geijverd voor een kwalitatieve verbetering van de werking van Centrum en lokale groepen.

9. PROCES TEGEN DE STAAT

Inzake het subsidiëringsdecreet spande VEB een proces aan tegen de Belgische staat. De Vlaamse Culturele Koepel betaalt het opstartgeld voor dit proces. Het kabinet rekende na of er geen oplossing mogelijk was zonder proces, maar het bedrag was te hoog om dit probleem op te lossen binnen het huidig budget.

ID informeert bij Vlaams Culturele Koepel i.v.m. meer concrete cijfers over de mogelijke kosten van dit proces;

ID moet dringend de lijst van de leden van de beheerraad laten publiceren om wettelijk volledig in regel te zijn;

ID moet contact opnemen met de Beweging voor de Verenigde Staten van Europa, die eenzelfde proces aanging.

10. SAMENWERKING MET ESPERANTO NEDERLAND

Horizontaal nieuwe stijl

a. Esperanto Nederland besliste een eigen Nederlandstalig informatieblad voor niet-Esperantisten uit te geven; Horizontaal blijft zoals het is, en er wordt een einde gesteld aan het samenwerkingsproject. Anderzijds stelde Hans Ten Hagen onofficieel voor een bijeenkomst te houden met beide besturen om te praten over gezamenlijke actie. VEB wacht op de officiële uitnodiging van E.N.

b. VEB zoekt een hulpredacteur voor de bladzijden over de Esperanto- beweging in Horizontaal. Vergoeding overeen te komen.

Vertikale - 4 - Vertikale - 5 -

11. BETERE ORGANISATIE ESPERANTO-CENTRUM

PP schetst de problematiek (cf. e-mail PP dd. 15.08.98). De vergadering bespreekt de drie mogelijkheden die PP voorstelt:

1. bepaalde taken delegeren;

2. het directeurschap delegeren;

3. geen directeur: iedereen verantwoordelijk voor zijn taak.

Eerst zal bij het personeel worden nagegaan hoe de efficiëntie verhoogd kan worden.

Terzelfdertijd verbetert misschien de werksfeer, wat nodig is om de opdracht van PP te herdenken.

12. VARIA

Huldiging Chris Declerck bij lezing over literatuur in september of november 1998.

Boekenbon als geschenk.

Johan Van Eenoo, ondervoorzitter 01.09.1998

Baldaŭ aperos
LA ŜTONA URBO
Anna Lówenstein

Juna keltino en la unua jarcento de nia epoko estas portita al Romo kiel sklavo. La ŝtona urbo esploras ŝian penan lukton por adaptiĝi al la vivo en pli "progresinta" socio - kvankam, kiel oni malkovros, la kelta civilizacio ne estis tiel primitiva, kiel oni nuntempe emas supozi. En Romo ŝi ekkonas la fruajn kristanojn, kiuj estas ne sanktuloj sed aktivuloj en nova movado ofte dividita pro kvereloj kaj polemikoj.

La rigore kontrolita lingvoprovizo de la romano konsistas nur el fundamentaj kaj oficialaj radikoj.

Ŝtona urbo. Anna Lówenstein, Antwerpen, Vlaamse Esperantobond, 1999. ISBN 90 71205 77 0, 352 p.

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING

Zaterdag 5 september 1998 – Esperanto-Centrum – 2000 Antwerpen

Aanwezig: Henny De Ketelaere, Jorg De Mulder, Stella Deweerd, Erik D'Hondt, Ivo Durwael (secretaris), Agnes Geelen, Katja Lódár, Paul Peeraerts, Eddy Raats (bestuurslid), Roland Rotsaert (penningmeester), Jacques Schram, Walter van den Kieboom (bestuurslid), Johan Van Eenoo (ondervoorzitter), Jules Verstraeten, Flory Witdoeckt (voorzitster), Raymond Wylleman.

Voorzitster Flory Witdoeckt opent de vergadering om 14.00 u., verwelkomt alle aanwezigen en gaat meteen over tot de dagorde.

1. WERKINGSPLAN + BUDGET 1999

De secretaris leest het werkingsplan 1999 voor. De aanwezigen kunnen de tekst volgen aan de hand van fotokopieën. Tijdens de bespreking van het werkingsplan komt vooral de subsidiëring aan bod; sommige standpunten zijn eerder radicaal, anderen kiezen voor zekerheid en opteren ervoor om de vereisten van de subsidiëringsvoorschriften na te volgen. Na de bespreking worden het werkingsplan en het budget voor 1999 unaniem goedgekeurd, mits enkele kleine wijzigingen aan de tekst:

p. 1. § 3: "De Vlaamse Esperantobond wil in 1999 volgende basisfuncties realiseren:

(...)

2. Eén basisfunctie door een documentatiecentrum te Antwerpen met meer dan 1600 titels, meer dan 80 tijdschriften en gedurende 40 u. per week toegankelijk voor het publiek.

3) Eén basisfunctie : het tijdschrift Horizontaal .. 6 x per jaar laten verschijnen met een totaal van meer dan 100 .. 6 x per jaar laten verschijnen met een totaal van meer dan 100 pagina's.

p. 2.

voorlaatste par. : (...) deden meer organisaties die een Esperanto- cursus willen inrichten een beroep op onze diensten. (...) De minister van Cultuur is er zich blijkbaar wel bewust van (...)

laatste par. : Jorg De Mulder werkt in 1998 halftijds en zal wellicht voltijds werken in 1999 (...)

2. "FUNDO"

Flory Witdoeckt stelt aan de aanwezigen "Fundo" voor, een Zaïrees die momenteel in ons land verblijft, en op zoek is naar een droogkuismachine die inkomsten kan leveren voor de aankoop van muziekinstrumenten en podiummateriaal, waarmee hij mensen muzikaal tot Esperanto wil aantrekken. Flory Witdoeckt vraagt of iemand een firma kent die zo'n machine levert, en hoe het transport kan verlopen. "Fundo" dankt met een vredeslied in het Esperanto, dat door alle aanwezigen geapprecieerd wordt.

3. TENTOONSTELLING INFORMATIEMATERIAAL

Op een aparte tafel ligt informatiemateriaal over Esperanto en de V.E.B., dat door het Grafisch Centrum gedrukt werd. De vertegenwoordigers van de lokale groepen mogen er gratis van meenemen, op voorwaarde dat zij het ook effectief gebruiken.

De vergadering wordt besloten met een gezellig samenzijn en een Esperanto-babbel.

Johan Van Eenoo, ondervoorzitter
16.09.1998

Een ideaal eindejaargeschenk voor u of uw vrienden !

Schenk een boek: Sur Pamaso, La Stona urbo, Esperanto sen mitoj of een van de vele boeken uit onze boekhandel.

U kan ons steeds telefonisch bereiken op 03 / 234 34 00 of via het internet:

<http://esperanto.agoranet.be> waar u elektronisch kunt winkelen in onze RETBUTIKO.

U kan ook een BOEKENBON schenken ter waarde van 500 of 1.000 BEF, die kan ingewisseld worden bij aankoop van boeken in onze boekhandel, Frankrijklei 140. 2000 Antwerpen.

VERSLAG BESTUURSVERGADERING

Vrijdag 16 oktober 1998 – Esperanto-Centrum – 2000 Antwerpen

Aanwezig: Flory Witdoeckt (FW), voorzitter ; Johan Van Eenoo (JVE) ondervoorzitter ; Ivo Durwael (ID) secretaris ; Roland Rotsaert (RR) penningmeester ; Eddy Raats (ER), Walter Van den Kieboom (WVDK), bestuursleden. Uitgenodigd: Paul Peeraerts, directeur Grafisch Centrum.

DAGORDE

1. VERSLAG VORIGE VERGADERING

Het verslag van de vorige vergadering wordt unaniem goedgekeurd.

2. COMMISSIE FINANCIËN

RR brengt verslag uit over de vergadering van de Commissie Financiën.

Boekhoudprogramma

- Beslissing tot aankoop na de voorstelling van het ene programma dat bruikbaar kan zijn voor FEL, en na de ontvangst van de offerte. Contact opnemen met programmeurs-Esperantogebruikers om een facturatie-programma in Access te maken.

- Opstartperiode van 3 maanden vanaf Nieuwjaar 1999 (Euro).
- Gerd Jacques : aankoop vereist zorgvuldig onderzoek.

Portkosten

Jorg De Mulder stelt voor het systeem van U.E.A. te gebruiken voor de portkosten van FEL: 10% van de waarde van het boek.

Het bestuur neemt hierin het voorstel van FW aan: "prezo laŭ la pezo". Elk boek krijgt een code volgens gewicht, waarmee een bedrag aan portkosten overeenkomt.

3. OOSTENDE 2000

FW maakte contacten in Leper, Oostende, Brugge en Kortrijk en legt diverse toeristische en organisatorische brochures voor.

- Deze steden hebben stevige toeristische troeven en liggen niet ver van Oostende.
- Congrescentrum : Feestpaleis te Oostende (400 plaatsen)
- Voor de praktische organisatie : samenwerking met Toeristische Dienst Oostende kosteloos.

4. WERELDCONGRES 2002

- FEL stelt zich kandidaat bij U.E.A. om het UK 2002 te organiseren. Brazilië is al kandidaat.
- FW (organisatie) en ID (budgettering) stellen het dossier samen, dat aan het FEL-bestuur zal worden voorgelegd.

- Congrescentrum : Hallen van Kortrijk (Duur. Thans 4000 plaatsen, nieuwe Hallen worden gebouwd). Voldoende hotelfaciliteiten.

- Financiering : *Organisatie in Kortrijk kan meetellen als activiteit voor Brugge 2002 Culturele Hoofdstad van Europa. Interessant i.v.m. subsidiëring? Bij samenwerking met een universiteit (bv. Kulak te Kortrijk) is de toelage via Vlaanderen-Europa 2002 mogelijk.

5. SUBSIDIEDECREET

- raadgeving Ministerie : in orde zijn voor het jaar 1999. Zoveel mogelijk activiteiten aangeven, ook al zien we dat dit onvoldoende zal zijn. Om BOA-uren te halen : alle krachten bundelen.

- BOA-uren geven recht op subsidie. Dit zijn 125 uren informatie aan "gemandateerden" van erkende verenigingen, op verzoek van en in het kader van een project van die vereniging. De helft van die uren (dus 62 1/2) moet 2 weken vooraf aan het Ministerie aangekondigd zijn via een uitnodigingsbrief (1 persoon aanwezig) of een aanwezigheidslijst (2 of meer).

Wat doet FEL:

- Tegen december legt FEL een lijst aan met 10 gemandateerden die namens FEL informatie geven.

- In Vertikale verschijnt een artikel met voorbeeldinformatie ten behoeve van de plaatselijke groepen

- De 10 aangeduide personen komen samen om zich terdege voor te bereiden.

6. RECHTSGEDING FEL - BELGISCHE STAAT

- Fel diende klacht in wegens het verlies aan subsidies door het eigenmachtig interpreteren van het nieuwe subsidiedecreet door de administratie van het Ministerie van Cultuur.

- De advocaat van FEL startte het proces. Dit wekte wrevel op in het kabinet van de Minister.

- De Vlaamse Culturele Koepel betaalt de startkosten. De advocaat van FEL maakt een budget op. Vallen de proceskosten te hoog uit, dan kunnen we de procedure alsnog stopzetten.

7. Hulpredacteur Horizontaal

- Hoe vinden we iemand? Oproep in Horizontaal en Vertikale (ID zorgt voor tekst); het redactiecomité gaat zelf op zoek ; Guido Van Damme duidt iemand aan.

- ID merkt op dat Guido Van Damme een heleboel redactiewerk zelf doet, waarbij de andere redactieleden hem - goed bedoeld - meer op fouten wijzen dan op wat wel goed is. Dit gaat natuurlijk aan iemand vreten...

8. BRIEFWISSELING

- Renato Corsetti (ILEI) : intentieverklaring tot deelname aan Interkulturo. - Netwerk Vlaanderen. Geen tijd om hierop in te gaan.

- Contactseminarie Socrates. Volwassenenonderwijs in Helsinki. Geen tijd. - Deelname aan Boekenbeurs Vlaanderen. Te weinig geld.

- Verslag Raad van State i.v.m. nieuwe ontwikkeling inzake het "Diensten"-statuut in het nieuwe subsidiedecreet. De administratie van het Ministerie van Cultuur (cfr. punt 6) werd op de vingers getikt door de Raad van State omdat de nieuwe richtlijnen verder gaan dan het preciseren van de decreettekst.

- Uitwisselingsproject Neighbour tussen scholen in Europa waar Esperanto geleerd wordt. Voorstel.

9. VARIA

- Heroldo wordt niet meer vermeld op lidmaatschapsformulier van FEL. - S-ro Brocatelli (gemandateerde van Europese Esperanto-Unie). Vragenlijst. Doorsturen naar BEF.

- Uit Japan komt vraag om de Rechten van de Mens te onderschrijven. - RR : Hugo Rau is regelmatig aanwezig in de Esperanto-bibliotheek in Kortrijk, en heeft een Iraanse helpster. Artikel hierover in Horizontaal. - 19-20.11.1998: Talenfeest

10. VOLGENDE VERGADERING

De volgende vergadering heeft plaats op zaterdag 21 november 1998 om 14.30 u. in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Johan Van Eenoo, ondervoorzitter 30.10.1998

VERSLAG BESTUURSVERGADERING

Zaterdag 21 november 1998 – Esperanto-Centrum – 2000 Antwerpen

Aanwezig: Ivo Durwael (ivdu), Paul Peeraerts (pape), Roland Rotsaert (roro), Flory Witdoeckt (flwd), Walter Van de Kieboom (wkie).

Verontschuldigd: Eddy Raats, Johan Van Eenoo.

DAGORDE

1. VERSLAG VORIGE VERGADERING Zonder opmerkingen goedgekeurd.

2. RENTE OP DEPOSITO'S Blijft op 3 %.

3. NIEUW BOEKHOUDSYSTEEM

Gerd Jacques is bezig met het 10de programma te testen. Geen enkel programma voldoet aan onze eisen. Dus is het beter een zeer goedkoop programma te kiezen en oplossingen te zoeken buiten dit programma. Bij bestelling vóór 15 december kost het basis- en fakturatieprogramma 18.000 BEF. Dit laat toe gebruik te maken van losstaande programma's, o.a. voor het adressenbestand. Geen enkel bestaand programma heeft een oplossing voor onze specifieke problemen. We zoeken die nu buiten dit programma. Alles moet echter nog geschreven worden in dit programma. Blijft de vraag of we überhaupt een oplossing vinden voor de "konteltiroj" van die personen die zowel klant zijn als leverancier.

4. RELATIES MET DE PLAATSELIJKE CLUBS

Flwd ondervindt een gebrek aan contact tussen de VEB en de clubs. Flwd wil de clubbestuursleden meer betrekken bij het beleid. Ivdu zal Gent contacteren of een ontmoeting met bestuursleden mogelijk is ter gelegenheid van de volgende wandelrally in Gent. Thema van de vergadering: "Kiel aspektu la Eŭrop-Unia Kongreso en 2000: proponoj pri promenadoj, prelegoj, aliaj programeroj"

5. DECRETALE VERPLICHTINGEN

Door de nota van de administratie, getekend door de minister van Cultuur, verbiedt de toepassing van het decreet Diensten zijn tientallen organisaties in problemen geraakt. De Vlaamse Culturele Koepel besprak met zijn leden een tekstvoorstel voor een nieuw decreet dat een oplossing biedt voor deze organisaties. Na overleg met de andere koepels zal dit voorstel aan de nieuwe minister van Cultuur worden voorgelegd.

Ivdu zal alle clubs kortelings bezoeken om nog eens de onderrichtingen, die nu gelden aan alle clubverantwoordelijken duidelijk te maken.

In verband met onze diensten wijst flwd er op dat het NCOS wil meewerken met de VEB, en dat ze UNICEF wil overtuigen om op hun wenskaarten ook een boodschap in het Esperanto te vermelden.

6. EVALUATIE VAN BIJKOMEND HALFTIJDSPERSONEELSLID: pas nadat de resultaten over 1998 gekend zijn kan hierover een beslissing genomen worden.

7. BEZOEK BESTUUR INSTITUCIO HODLER

Het bestuur van IH opperde de mogelijkheden om het Esperanto-huis in Antwerpen hetzij te verkopen, hetzij te investeren in noodzakelijke aanpassingen (o.a. nieuwe daken en eventuele aanpassingen van de werkruimten) . Er bleek bereidheid om te investeren, maar IH verwacht nog concrete gegevens over de kosten.

8. WERELDCONGRES BERLIJN

Jorg De Mulder en Gerd Jacques zijn kandidaat om de VEB te vertegenwoordigen op een infostand. Roro stelt voor om voor de infostand samen te werken met IKEF.

9. HORIZONTAAL

- Inhoud: elk nummer heeft een werffunctie. Het bestuur verwacht vooral positieve informatie, die enthousiasme kan wekken. Het septembernummer zou minder aandacht moeten besteden aan taalproblemen in het algemeen en meer aan de mogelijkheden van Esperanto: dus een vorm van informatiebrochure.

- Adressenbestand: op voorstel van Jorg De Mulder wordt de gratis verspreiding nog eens

overwogen. Besluit: wie informatie vraagt krijgt gratis nummers tot en met het septembemummer. Hierin zit een kaartje met uitnodiging tot abonneren of een jaar bedenktijd. Indien geen reactie komt krijgt die persoon nog eens het septembemummer van het volgend jaar met een kaartje. Volgt er geen reactie, dan gaat zijn adres uit het bestand.

10. REGLEMENT ESPERANTO-CENTRUM

Ivdu heeft een voorstel uitgewerkt. Voorgestelde aanpassingen:

art. 2 "Het bestuur kan de directeur aanstellen, ontslaan en controleren..." wordt "Het bestuur stelt de directeur aan, controleert hem en ontslaat hem zo nodig."

art. 5 "(...) kleine investeringen tot 20.000 BEF" wordt "(...) tot 50.000 BEF".

Na de zin "Grotere investeringen kunnen alleen gebeuren na goedkeuring van het bestuur", toevoegen "De directeur raadpleegt eveneens het bestuur voor contracten boven 100.000 BEF".

art. 8 (voorstel Jorg De Mulder) "Als de directeur en het bestuur binnen de maand na het begin van een onenigheid niet tot een vergelijk komen, moet de secretaris de beheerraad bijeenroepen voor een uiteindelijke beslissing."

Dit reglement moet echter goedgekeurd worden door de Raad van Beheer. Dat kan bijv. n.a.v. de jaarvergadering in februari.

11. VARIA

- NBN vraagt om aansluiting

- Advocaat Martin Lebbe heeft de Vlaamse Gemeenschap gedagvaard in verband met het niet-uitbetalen van één jaar subsidie aan de VEB. Vanaf nu zijn de gerechtskosten ten laste van de procederende verenigingen. - Pirlot doet een oproep aan de Esperanto-groepen om hun leden te informeren over de Liga van de Rechten van de Mens. Hij vraagt dat er stappen zouden ondernomen worden om bij plaatselijke/landelijke afdelingen van de Liga steun te vragen voor de motie van de afdeling in Vannes, waarin een oproep wordt gedaan om het onderwijs van Esperanto te stimuleren. (zie elders in dit tijdschrift)

12. VOLGENDE BESTUURSVERGADERING zaterdag, 9 januari 1999 om 14.30 in het Esperanto-centrum.

13. JAARVERGADERING

zaterdag, 20 februari 1999 om 14.30 in het Esperanto-centrum.

Ivo Durwael, secretaris

ESPERANTO-CENTRUM ... EROP OF ERONDER.

Vanaf 1 januari 1998 zijn nieuwe richtlijnen van toepassing voor verenigingen, die willen erkend worden als Dienst. Bestuur en medewerkers van het centrum zagen het niet haalbaar om aan deze richtlijnen te voldoen, vnl. de richtlijnen voor het bewijzen van Begeleiding, Ondersteuning, Advisering (BOA). Na een jaar onderzoek van alle mogelijkheden lijkt het uitgesloten dat het huidige kabinet van Cultuur nog iets zal veranderen. We krijgen gegarandeerd subsidie tot en met 2000. Maar uiterlijk in 2000 moeten we een aanvraag doen om erkenning op basis van de werking in 1999. Als dat mislukt zijn we voor minstens 3 jaar uitgesloten van subsidie (en eveneens van het recht om belastingsattesten voor giften uit te

schrijven).

Het Esperanto-centrum is niet leefbaar zonder subsidie. In 1999 MOETEN we dus alles op alles zetten om toch te kunnen voldoen aan de nieuwe richtlijnen. Kabinetsmedewerker Boulogne suggereert zelfs om ten minste zware inspanningen te bewijzen om uitzonderingsmaatregelen te kunnen bepleiten.

Het bestuur en de medewerkers van het Esperanto-centrum rekenen hiervoor op meewerking van plaatselijke actievelingen. Hieronder volgt in het kort wat de nieuwe eisen zijn:

- Tegen 15 december moet de VEB een lijst van 10 deskundigen verzenden. Alleen die 10 personen kunnen BOA realiseren voor de VEB.

- De VEB moet schriftelijk gevraagd worden door een andere organisatie, liefst één die erkend is door Volksontwikkeling (die lijst is ooit rondgezonden aan alle groepen en is nog te bekomen).

- De begeleiding moet in functie staan van concrete activiteiten of projecten van de aanvragende organisatie. Bijv. de Liberale Vrouwen organiseren een project over de kansen van vrouwen in de Europese politiek en vragen een onderhoud om te bespreken of wij meer contacten kunnen leggen in de EU met vrouwen, die politieke ambities hebben. -

- Masereelfonds maakt een studie over de arbeidersbeweging in deze eeuw en vraagt een onderhoud over de geschiedenis van de arbeiders-Esperantisten. Zulk onderhoud moet minimum 1 uur duren, en wordt dan forfaitair voor 2 uur aangerekend.

- De begeleiding moet passen binnen de specialiteit van onze beweging. Als wij een opleiding over drukken zouden geven aan medewerkers van een andere organisatie, dan kan dat niet gelden. Het moet dus handelen rond Esperanto, Esperanto-beweging, taalproblemen, taal-discriminatie, internationale opvoeding

- Bij de begeleiding mogen uitsluitend vertegenwoordigers van de begeleide organisatie deelnemen. Dus geen voordrachten, cursussen enz. voor de leden van die organisatie.

Wij kunnen bijvoorbeeld een onderhoud hebben met (een) vertegenwoordiger(s) van het Davidsfonds als zij een project over het Nederlands in Europa opzetten. Wij zouden kunnen uiteenzetten welke rol het Esperanto als beschermer van het Nederlands kan spelen en hoe zij dit in hun project kunnen integreren. Als gevolg van dit gesprek kan een voordracht van de VEB over dit onderwerp volgen, maar dat geldt dan niet als BOA, wel als eigen activiteit. Nog een voorbeeld: wij kunnen bij een Cultureel Centrum het organiseren van een Talenfeest (cfr Dennis Keefe) bepleiten en uiteenzetten hoe dat kan functioneren en welke rol de VEB hierbij kan spelen. De voorbereidende vergaderingen kunnen (hopelijk) als BOA erkend worden, maar het feest zelf niet.

Wij rekenen vnl. op de lezers van Vertikale voor het zoeken van contacten. Persoonlijke relaties spelen hierbij een grote rol. De helft van onze BOA-activiteiten moet wel 2 weken vooraf gemeld worden. We moeten er rekening mee houden dat we zeker strenge inspectie krijgen. Wij moeten trouwens bewijzen dat we de vergadering voorbereiden en evalueren. Wie suggesties heeft kan die liefst zo snel mogelijk melden. Dit is nu van het allergrootste belang!!!

Ivo Durwael, secretaris.

VOORSTEL REGLEMENT VOOR HET ESPERANTO-CENTRUM

zal ter goedkeuring voorgelegd worden aan de Raad van Beheer (Administrantaro) op zaterdag, 20 februari 1999 (Jaarvergadering).

Art. 1.

Het Esperanto-centrum is opgericht ter ondersteuning van de doelstellingen van de Vlaamse Esperantobond, zoals vastgesteld in de statuten en is er een integraal onderdeel van. Over het (voort)bestaan van het Esperanto-centrum beslist de algemene vergadering op advies van het bestuur en de raad van beheer.

Art. 2.

De dagelijkse leiding van het centrum is toevertrouwd aan een directeur. Het bestuur stelt de directeur aan, controleert hem en ontslaat hem zo nodig. De directeur mag alle bestuursvergaderingen bijwonen voor advies, tenzij het bestuur iets wil bespreken, dat hem persoonlijk aanbelangt. Art. 3.

Het bestuur beslist over het aantal personeelsleden. De directeur kan aanwerven en ontslaan, na raadpleging van het bestuur. Indien beide partijen het niets eens zijn, beslist uiteindelijk het bestuur.

Art. 4.

Het Esperanto-centrum mag alles uitvoeren wat bijdraagt tot het verwezenlijken van de statutaire doelstellingen van de V.E.B. Bovendien mag het centrum initiatieven nemen, die niet conform zijn aan de doelstellingen, indien die bijdragen tot het vergroten van de financiële mogelijkheden. Voor elke nieuwe soort taak moet de directeur echter het bestuur raadplegen. Het bestuur beslist over de uitvoering.

Art. 5.

De directeur of een door hem aangeduid plaatsvervanger, mag alle aankopen doen en herstellingen laten uitvoeren, die nodig zijn voor het normale werk van het centrum, evenals beslissen over kleine investeringen tot 50.000 BEF. Grotere investeringen kunnen alleen gebeuren na goedkeuring van het bestuur. Ook voor contracten boven 100.000 BEF moet de directeur het bestuur raadplegen. De directeur is verplicht het bestuur in te lichten als financiële moeilijkheden zich aankondigen. Bij betwisting over deze verantwoordelijkheid gelden brieven van de directeur aan de voorzitter of verslagen van bestuursvergaderingen.

Art. 6.

Bij onenigheid tussen de directeur en personeelsleden beslist de directeur over eventuele maatregelen. Hij licht het bestuur hierover in.

Art. 7.

Bij onenigheid tussen het bestuur en een personeelslid is het de taak van de directeur om de zaak op te lossen, in overleg met het bestuur. Directeur en bestuur kunnen de raad van beheer bijeenroepen voor een uiteindelijke beslissing.

Art. 7.

Als de directeur en het bestuur binnen de maand na een onenigheid niet tot een vergelijk komen, moet de secretaris de beheerraad bijeenroepen voor een uiteindelijke beslissing.

FORMALAĴOJ RILATE AL LA POSTULOJ DE LA DEKRETOJ

En 1998, ni dediĉis malmulte da atento al tiuj postuloj, ĉar evidentis ke ni ne povus plenumi la postulojn de la novaj instrukcioj pri la apliko de de- kreto. Pro diversaj kialoj, la kupolo al kiu ni aliĝis kaj diversaj amikaj organizaĵoj konsilas al ni streĉi nin en 1999 por plenumi la postulojn laŭ la malnovaj instrukcioj (i.a. pro plendo ĉe Raad van State). Mi volas viziti ĉiujn klubojn por preparoli pri kb la lokaj grupoj atentu. Intertempe, mi resumas ĉi sube la atentindaĵoj.

1. DOCUMENTATIECENTRUM

Vidu formularon p. 19. *[ne en .pdf-versio]*

Akcepteblas ankaŭ petoj perletere, telefone, interrete. Do ne necesas subskribo, jes nomo kaj komunumo.

Typologie: ekz. studento, ĵurnalisto, esploristo ...

Beschrijving: simpla informpeto pri Esperanto ne validas; necesas pruvi ke la konsultanto bezonas esplorojn.

Afhandeling: ĉi tie devas aperi kion ni liveris, ekz. konsultado de libroj, kopioj de artikoloj, konsultado de intemetaj informpaĝoj ...

2. TIJDSCHRIFT

Ni devas pruvi ke ni havas 100 abonantojn, ne membrojn.

3. EDUCATIEVE PUBLIKATIES

Por 1999, ni antaŭvidas la eldonon de "Esperanto, je vraagt maar" kaj de "Catalogus van het Esperanto Centrum". Ni devas pruvi ke ni vendis kaj/ aŭ pruntedonis po 100 ekz. de ĉiu broŝuro.

Vi uzu ia pruvilon de paĝo 20.

4. BEGELEIDING, ONDERSTEUNING, ADVISERING

Por aktivecoj, kiun ni realigas por alia organizaĵo.

- Petu mencii en la programanonco "Met medewerking van de Vlaamse Esperantobond"

- Ni bezonas: nomon de nia kunlaboranto, adreson de la aktiveco, nomon, sidejon kaj respondeculon de la organizaĵo, komenc- kaj FINhorojn, nombron da antaŭviditaj partoprenantoj.

- Nombro da ĉeestantoj ne gravas.

- Ni sendos subskribendan leteron, kiu pruvas ke la organizaĵo invitis nin por kontribui al iliaj aktivecoj.

- Tuj telefone sciigu ĉiujn ŝanĝojn: programisto, horoj, loko...

5. EIGEN EDUCATIEVE ACTIVITEITEN

- Kiam vi anoncas programojn kaj kursojn por Horizontaal, vi menciu ĉiam respondeculon por la programo

- Ne forgesu la FINhoron.

- Kiom da tempo vi antaŭvidas (minus la paŭzo).

- Kiom da partoprenantoj vi atendas.

- Necesas ĉeestolisto. Sur ĝl aperu VEB kiel organizanto, kaj ne La Konko, La Konkordo ktp.

- Se vi antaŭvidas malpli ol 10 partoprenantoj, sed poste tamen havas 10 subskribojn, la aktiveco povos eniri la subvencidosieron.

- Por ĉiu aktiveco, ni bezonas varbmaterialon: invitkarton, afiŝon, gazetaran komunikon, mendon en Horizontaal ...

- Kiam iu donitaĵo ŝanĝiĝas (preleganto, horoj, loko ...) vi tuj telefone sciigu tion.

Ni antaŭdankas pro via kunlaboro.

Ivo Durwael, sekretario

DIVERSAĴOJ

KONTAKTOJ KUN AMASKOMUNIKILOJ

En la kadro de la Universala Kongreso en Montpellier okazis seminario pri la kontaktoj kun amas-komunikiloj sub gvidado de Stefan Maul. La partoprenantoj ricevis folion kun "Konsiloj kaj avertoj".

Seminario "Kontaktoj al amas-komunikiloj"
UK Montpellier 1998
Konsiloj kaj avertoj

1. Ĵurnalisto same kiel ordinaraj homoj nek scias pri Esperanto nek interesiĝas pri ĝi kaj havas antaŭjuĝojn. Krome "ĉiuj scias la anglan". Do atendu kontraŭstaron aŭ minimume nekomprenon.
 2. Ne provu persvadi ĵurnalistojn, evitu instruan tonon. Restu trankvila, ankaŭ ĉe stultaj demandoj. Kunportu inform-materialon taŭgan, ekz. kompendion por ĵurnalistoj, kiun eldonis TEĴA.
 3. Plej tikla punkto estas la neevitebla demando pri la nombro de Esperanto-parolantoj. Nepre ne diru konkretan nombron. Klarigu, ke tion neniu povas scii. Se oni insistas pri nombroj, donu tiujn pri la landoj, en kiuj UEA havas membrojn, de revuoj kaj radiostacioj, de titoloj en Esperanto bibliotekoj.
 4. Sur loka nivelo esperantistoj havas la plej grandajn ŝancojn, ĉar vi povas montri ion konkretan, klubon aŭ grupon. Okazoj por kontakti kaj informi ĵurnalistojn estas nova kurso, Zamenhof-festo, ekspozicio, kunveno de esperantistoj el via regiono aŭ kongreso okazanta en via urbo.
 5. Kiel praktike procedi? Telefonu al redakcio kaj interkonsentu pri rendevuo. Kunportu materialon. Demandu, kiamaniere vi povas informi regule pri via kiubo; en multaj lokaj gazetoj ekzistas iu rubriko "el la vivo de kluboj". Notu nomojn kaj telefon-numerojn kaj donu vian telefonnumeron. Se estas speciala okazo, invitu ĵurnaliston partopreni kaj mem raportu. Proponu liveri prespretajn raportojn. Atentu la regulojn pri manuskriptoj
 6. Sur niveloj regiona kaj tutlanda precipaj rimedoj estas gazetaraj komunikoj kaj dissendo de alia materialo. Plej bona estas aparta inform-bulteno por amas-komunikiloj, institucioj kaj oficialaj instancoj. Konsciu, ke redakcioj estas superŝutataj de tiaj informiloj kaj do atentu pri profesi-nivelaj aspektoj kaj enhavo.
 7. Sendi landan Esperanto-revuon al redakcioj kaj inform-agentejoj havas sencon nur, se en ĝi aperas nacilingvaj artikoloj kaj informoj. Cemetu apartan folion kun atentigoj por redakcioj, tiel ke ili ne mem devas trafosi la tutan revuon. Eble eldonu unu fojon jare varb-numeron en nacia lingvo, ekzemple okaze de ago-tago. Cetere, mi forte malkonsilas protesti kontraŭ amaskomunikiloj pro ne-informado pri Esperanto.
 8. Gazetara konferenco taŭgas nur por grandaj urboj kaj nur por gravaj eventoj kaj aferoj, ekzemple Esperanto-kongreso. Detalajn konsilojn pri ĝi vi trovas en Manlibro pri Ĵurnalismo.
 9. Por doni intervjuon, vi devas bone prepari vin. Antaŭe parolu kun la ĵurnalisto por ekscii, kiujn demandojn li starigos. Sed atendu ankaŭ kromajn demandojn, kiuj estiĝos dum la intervjuo.
 10. Kiel vi povas akiri kromajn sciojn, konsilojn kaj spertojn? Manlibro pri Ĵurnalismo (Flandra Esperanto-Ligo, Antwerpen, ISBN 90-71205-25-8) helpas vin per praktikaj informoj kaj konsiloj, ankaŭ pri bona verkado de artikoloj.
- Se vi volas pli detale spertiĝi, vi povas partopreni korespondan trejnkurson por ĵurnalistoj de TEĴA.

Stefan Maul

prezidanto de Tutmonda Esperantista Ĵurnalista Asocio (TEJA) Pferseer Str. 15, DE-86150
Augsburg, Germanio

e-poŝto: maul@newsfactory.de

Krome mi notis ankoraŭ jenajn konsilojn:

1. Ju pli abstraktaj niaj informoj des malpli interesaj ili estas por urnalistoj.

2. Ĵurnalistoj unuavice interesiĝas pri homoj, nur poste pri matenaj aferoj.
 3. Ju pli proksima la informo, des pli interesa. UK en Montpellier fariĝas interesa por alilanda gazeto nur se samurbanoj/samvilaĝanoj partoprenis ĝin.
 4. Ekspluatu iun nekutiman novaĵon.
 5. Kritiko al Esperanto estas valora informo por adapti varbmaterialon.
 6. Invitoj de ĵurnalistoj prepaŝu longe antaŭe per personaj kontaktoj.
 7. Eluzu neesperantistajn gravajn eventojn por alkroĉi pri-esperantan informon.
 8. Eluzu konatajn personojn.
 9. Reagoj de Esperantistoj, kiuj plendas pro misinformoj pri Esperanto malkuraĝigas ĵurnalistojn por ankoraŭ ion publikigi pri tiu temo.
 10. Eltenu kaj akceptu kritikon pri Esperanto.
 11. Profesiece agu al ĵurnalistoj: lingve bonaj tekstoj, ĝustaj informoj, koncize
 12. Unesco registris 5000 ĝis 6000 lingvoj en la mondo. Esperanto estas inter la 100 plej uzataj. Memfido gravas.
 13. Ne sendu informojn al "bulvardaj gazetoj" kaj satiraj televidelsendoj. 14. Televido maltaŭgas por nia informado, ĉar tro supraĵa. Por nia informado pli gravas skribitaĵoj.
 15. Estu singarda pri eluzo de apogo de neseriozaj politikistoj.
 16. Atentu ke alteĉukitaj homoj pli ofte malfavoras Esperanton, dum junuloj ignoras ĝin.
 17. Antaŭ ol verki por difinita gazeto legu ĝin kaj kaptu la esencon de ĝia redakcia politiko.
 18. Sciiĝu pri la dezirata longeco de artikoloj.
 19. La plej seriozaj, altnivelaj gazetoj estas la plej gravaj por nia informado.
 20. Prefere ne uzu Esperanton en la titolo de artikolo. Tamen la vorto Esperanto rapide aperu en la teksto.
- Raportis I.D.
-

SUR PARNASO

Timothy Brian Carr

William Auld, zowat de vader van de hedendaagse literatoren, omschrijft zijn landgenoot Carr als een rasechte Esperanto-dichter die tot op het bot gaat. Dat kunnen wij zonder meer beamen; gedurende zes volle jaren heeft de auteur zijn manuscript links en rechts aangepast. Het werd nummer 21 in de vermaarde Stafeto-reeks van originele Esperanto-literatuur. Sur Parnaso, Timothy Brian Carr, Antwerpen, Vlaamse Esperantobond, 1998. ISBN 90 71205 73 8, 120 p.

Prijs: 510 BEF (+verzendingkosten 35 BEF)

INFORMATION SOCIETY NEWS

Hierna een samenvatting/vertaling van een artikel uit ISPO, okt. 98.

Ik heb vanmorgen kidcity eens vluchtig bekeken en op het eerste zicht zijn er maar twee talen, geen vertalingen, en blijft ieder in zijn eigen taalgebied. Misschien later en grondiger opnieuw te bekijken. Heeft iemand hierover iets in de pers gelezen?

ˆFilosofische discussies op het web stimuleren het leren Wie dacht dat kinderen hun computers alleen gebruiken voor spelletjes en om te chatten moet misschien eens naar Hotel Philosophique. Dit hotel is een snel groeiende website, ontworpen en onderhouden door Averbode, uitgeverij van school- en kinderboeken. Doelgroep zijn kinderen van 10 tot 14 jaar.

De site verbindt scholen en laat de leerlingen toe een filosofisch onderwerp te kiezen en er via Internet over te discussiëren. Sedert 19 oktober is er automatische vertaling in vier talen: NL, FR, EN, DE.

Op 19 oktober was er vanuit Brussel een on-line videoconferentie met 40 kinderen (uit verschillende taalgroepen) en 4 filosofen. Scholen over gans Europa konden de discussies volgen en reageren via e-mail. De reacties werden automatisch op het scherm vertaald. Het project is onderdeel van Netd@ys Europe, dat vorig jaar 700 activiteiten in 15.000 scholen organiseerde. (www.netdays.org)

Roland ROTSAERT

FIGHTING THE FOG

Een door de SdT georganiseerde campagne om duidelijker Engels te schrijven: Gratis brochure: Emma Wanger, SdT TR/F-3, JMO A1/55, L2920 Luxemburg, fax (352)4301-33299.

T&T Terminology and Translation bevat artikelen in verschillende talen over Eurodicautom, terminologie en andere onderwerpen in verband met vertaling. Jaarabonnement (3 nrs) 52 ecu
Geautomatiseerde vertaling: Linguistic specifications for typed feature structure formalisme: Cat. CD-AM-94-002-EN-C, 344 blz. 15 ecu

De SdT homepage bevat heel wat informatie voor al degenen die belangstelling hebben voor het werken met de 11 talen van de EU: [http:// europa.eu.int/en/comm/sdt/index.html](http://europa.eu.int/en/comm/sdt/index.html)

Eurodicautom is de meertalige terminologiebank van de EU en als zodanig de beste vriend van de vertaler on line: <http://www.echo.lu/edic/>

Roland ROTSAERT

EUROPA'S TOREN VAN BABEL

Colette Flesch over de rol van de Vertaaldienst

Meertaligheid vormt de hoeksteen van de democratische geloofwaardigheid van de EU. Het recht van elke burger om geïnformeerd en gehoord te worden in zijn eigen taal staat in ons democratisch stelsel centraal. EUROP News sprak met Colette Flesch, directeur-generaal van de Vertaaldienst (SdT) van de Commissie, over de uitdaging van het werken met steeds meer talen:

E: Zal de SdT de problemen die na de komende uitbreiding zullen ontstaan door de toeneming van het aantal officiële talen, aankunnen? CF: De SdT zal het probleem van het toegenomen aantal talen aankunnen. Maar wij kunnen dit niet alleen doen! De gehele Commissie zal ons moeten helpen om het aantal bladzijden dat moet worden vertaald, zo laag mogelijk te houden. Korte en eenvoudige documenten zijn ideaal. De interne stuurgroep van de Commissie, uitbreiding en multilinguïsme, is onder leiding van Claude Lande reeds bezig met het indelen van de documenten van de Commissie om na te gaan welke teksten het best voor korte of eenvoudige vertalingen in aanmerking komen. De SdT werkt ook aan betere relaties met haar cliënten en bereidt momenteel een aantal richtsnoeren en een gedragscode voor om ervoor te zorgen dat de vertaalmiddelen zo efficiënt mogelijk worden gebruikt. Voorts gaan wij verder met het verbeteren en ontwikkelen van verschillende hulpmiddelen op het gebied van communicatie, informatie en talen die het vertaalproces moeten vergemakkelijken en versnellen. Poetry, bijvoorbeeld, is een programma dat het doorsturen van vertaalverzoeken vergemakkelijkt; SdT vista is een elektronisch archiveringssysteem voor vertalingen;

Eurodicautom is een meertalige terminologische gegevensbank, en Systran is een automatisch vertaalsysteem.

Met het oog op de uitbreiding hebben wij reeds een aantal posten voor de talen van de nieuwe lidstaten gereserveerd. Samen met Taitex (Technical Assistance Information Exchange, opgezet door DG I/A en DG XV), bereiden wij ons voor om gekwalificeerde vertalers binnenshuis en buitenshuis te vinden. De budgettaire beperkingen verzoenen met de politieke verplichting de culturele en taalkundige verscheidenheid in een uitgebreide Unie te respecteren, zal niet gemakkelijk zijn, maar ik ben ervan overtuigd dat wij dit aankunnen!

E: Hoe zal de SdT de informatietechnologie in de toekomst gebruiken? Zullen vertalers door computers worden vervangen?

CF: De inforamtiemaatschappij opent nieuwe en fascinerende mogelijkheden voor de meertaligheid. Internet bijvoorbeeld, vormt het bewijs dat men zich steeds meer bewust wordt van het belang de taalbarrières te overwinnen. Innovatieve oplossingen, zoals on line geautomatiseerde vertaling van websites, volgen elkaar bijna dagelijks op. De Commissie heeft echter vertalingen van hoge kwaliteit nodig en die kunnen alleen door vertalers worden geleverd. De informatica geeft de vertaler echter de mogelijkheid sneller en beter te vertalen. Hij kan zich nu concentreren op taken met toegevoegde waarde en het routinewerk aan de machine overlaten. Een voorbeeld: wij hebben het TWB (Translator's Work Bench)/ Euramis-systeem ontwikkeld, een enorm elektronisch geheugen waarin duizenden bladzijden van reeds vertaalde teksten zijn opgeslagen. Een snelle controle door de vertaler voorkomt dubbel werk en verhoogt de productiviteit. De vertaler zal steeds meer een hooggekwalificeerde meertalige technicus worden, maar zal niet door de computer kunnen worden vervangen. De informatietechnologie is vandaag de dag een gewoon onderdeel geworden van onze werkzaamheden. De vertaler ontvangt de documenten in een elektronisch formaat, werkt op het scherm en gebruikt gegevensbanken om terminologie op te zoeken. Een dergelijke omgeving geeft ons de mogelijkheid in de toekomst onze cliënten een op maat gesneden dienst aan de bieden. Wij mogen echter nooit vergeten dat de machines door mensen worden gebruikt. De meertalige inforamtiemaatschappij moet het leven van iedereen verrijken en niet andersom!

DROITS DE L'HOMME

Appel à tous les espérantistes susceptibles de convaincre des membres de la Ligue des Droits de l'Homme.

Appel à toutes les sections de la Ligue des Droits de l'Homme:

La section des Vannes de la Ligue des Droits de l'Homme a adopté à l'unanimité la motion ci-dessous. Paris a répondu:

"La question posée relève moins d'une décision du comité central que du congrès de la Ligue. Nous vous suggérons donc de présenter votre texte à la commission des vœux du prochain congrès (il aura lieu à Grenoble, du 26 au 28 Mars). Cette procédure devrait, en outre, permettre à ceux des ligueurs dont nous savons qu'ils sont attachés à la défense de l'espéranto de participer à un débat plus large sur cette question;"

Il serait donc souhaitable que, dans le cadre de la célébration du 50ème anniversaire de la DUDH, plusieurs sections déposent des motions analogues, à adresser à la commission des vœux pour le prochain con- grès.

MOTION

1. La section de Vannes, émue de voir la construction européenne stagner au niveau de l'union des peuples, et la mondialisation se borner à supprimer progressivement tout contrôle démocratique sur les spéculations de tous ordres, salue le sursaut des gouvernements européens qui ont rejeté l'"A.M.I.", mais estime cependant que l'absence de communication entre les peuples, qui conduit chacun d'eux à ne penser qu'à soi, et surtout à ne voir dans l'autre qu'un concurrent, (ce que les médias encouragent dangereusement), est la première raison qui permette de telles négociations, dont les peuples sont exclus. (La menace d'un nouvel "A.M.I.", aggrave l'O.M.C., subsiste).

Affirme qu'une vie démocratique, notamment en Europe, suppose que les citoyens aient la possibilité de communiquer et de se comprendre entre eux. Ce droit est reconnu par la DUDH (art. 1,13,162) et par la CEDH (art. 6,10,14); il est rappelé dans le préambule de la déclaration des droits de l'enfant, et plus explicitement encore dans la convention sur les droits de l'enfant. (art.13, 17b, 17d).

2. La section de Vannes, constatant que l'exercice de ce droit essentiel se heurte à la "barrière des langues", que l'invasion de l'américain commercial dégrade tous les patrimoines linguistiques (y compris l'anglais), et que rien d'efficace n'est entrepris pour résoudre ce problème, s'indigne de voir les gouvernements s'opposer à tout débat sur la recherche d'une solution.

On voudrait limiter la construction européenne à une zone de libre échange commercial où la concurrence serait attisée grâce à l'incommunicabilité — voire l'hostilité — entre les peuples, qu'on ne s'y prendrait pas autrement. Les peuples divisés et murés dans leur langage sont une proie docile à la mondialisation de l'économie.

Il est inadmissible que les gouvernements ignorent toute argumentation et répètent inlassablement, pour s'opposer à l'introduction de l'espéranto à l'école, les arguties que Léon Bérard opposait à la S.D.N. en 1922. Nous nous souvenons que ce Léon Bérard devint ministre de Laval; et nous nous souvenons aussi qu'avant 81, tous les élus de gauche avaient déposé, sur les bureaux de l'Assemblée Nationale et du Sénat, des projets de loi favorables, dont les attendus laissaient croire qu'ils avaient compris la valeur humaine et la faisabilité de la solution offerte par l'espéranto. Il est inadmissible que les réponses successives de ministres de tout bord qui se sont succédés, (quand parfois ils ont daigné répondre), se bornent à rappeler la position définie par Léon Bérard, hostile à toute idée de communication égatitaire entre les hommes. Seule une circulaire de Jean Zay, abrogée par Pétain, mais qu'on n'ose pas contredire aujourd'hui, permet à des instituteurs d'enseigner l'espéranto, à titre facultatif, et en dehors des heures de cours.

Cet immobilisme, qui refuse tout débat sur un moyen indispensable au respect des Droits de l'Homme, alors qu'on prétend les défendre, pour construire une Europe citoyenne dans un monde pacifique, est intolérable.

*

3. En conséquence, la section de Vannes demande au comité central qu'il saisisse le gouvernement et lui rappelle ses responsabilités:

- ou bien le gouvernement, s'il conteste les conclusions du rapport, doit lancer de nouvelles expériences pour les contrôler et les infirmer.

- ou bien il doit légiférer d'urgence, en disant en substance:

L'ENSEIGNEMENT DE L'ESPÉRANTO, COMME SOUTIEN A CELUI DE LA GRAMMAIRE ET PRÉPARATION A L'ÉTUDE ULTÉRIEURE DES AUTRES LANGUES, EST VIVEMENT RECOMMANDÉ DANS

TOUTES LES ÉCOLES ÉLÉMENTAIRES. IL SERA INSTITUÉ AU FUR ET À MÉSURE DES POSSIBILITÉS DES LE COURS ÉLÉMENTAIRE DEUXIÈME ANNÉE, DES STAGES DE FORMATION SONT IMMÉDIATEMENT CRÉÉS POUR OFFRIR AUX PROFESSEURS D'ÉCOLE LA PREMIÈRE INITIATION NÉCESSAIRE.

LIGUE DES DROITS DE L'HOMME A.s.b.l.

Siège social) et Secretariat: Rue Watteuu 6, 1000 Bruxelles - Tél. 02/502 14 26 - Fax 02/502 18 19

LIGA VOOR MENSENRECHTEN v.zw.

Algemeen Secretariaat Universiteitstraat 8, 9000 Gent - Tel. 09/264 68 77 - Fax 09/264 69 81

INDRUKKEN NA HET TALENFEEST IN ANTWERPEN.

Van al de informatiestandjes, waar ik al aan meegewerkt heb, geeft de deelname aan het Talenfeest mij het meeste voldoening. Dit gebeuren werd enorm druk bezocht, vnl. door leerlingen van het Hoger Middelbaar en het Hoger Onderwijs. Gedurende twee dagen, van 9 u tot 16 u, zijn we nooit zonder publiek geweest voor het interactieve bord van Arie Bouman. Een aantal studenten had enig idee over wat Esperanto is. Voor de meesten was dit echter de eerste kennismaking. In vergelijking met andere beurzen ondervond ik een sterk contrast wat de reacties betreft: geen kritische, cynische, Laconieke opmerkingen, alleen maar belangstelling, bewondering, enthousiasme. Deze beurs heeft me overtuigd, dat deze groep wellicht voor ons de beste doelgroep is, die ook bijzonder snel kan komen tot het verwerven van Esperanto. Ik denk wel dat deze informatie-ronde door deze jongelui snel vergeten kan worden. Toch is het opvallend, dat spontaan 26 Esperanto-sleuteltjes werden verkocht, een aantal dat we nog nooit voordien gehaald hebben. En is het niet zo dat bij heel wat bekende Esperantisten van nu de kiem gelegd is in hun tienerjaren?
I. D.

KURSOJ

Ci sube la reagoj al la kursoproponoj en Horizontaal 5/98:

ANTWERPEN: sufiĉe da gelemantoj por vivteni la oficialajn kursoj de la urbo en Quellinstraat.

BRASSCHAAT: 7 gelemantoj en la kurso, organizita de Seniorenrraad. BRUGGE: nur 1 kursanino anoncis sin kaj komencis la kurson.

KALMTHOUT: 4 kandidatoj sekvis la rapidkurson organizita de Davidsfonds.

KAPELLEN: la anoncita kurso ne okazis ĉar anonciĝis nur 2 kandidatoj.

LEUVEN: anoncita vaporkurso estas prokrastita ĝis anonciĝos pliaj kandidatoj.

En la ordinara kurso partoprenas 6 gelernantoj.

OOSTENDE: Ĝis 12 personoj partoprenas en la konversacia rondo, kiu okazas ĉiun duan semajnon, kaj 6 personoj apartenas al la legadgrupo.

PEER: En C.C. Het Poorthuis estas 4 gelemantoj por dumtaga kurso. En la domo de Hemi Schutters, 3 aliaj anoj sekvas vesperkurson.

TIENEN: nur eks-senatano Guido Janzegers sekvas la kurson en la Provinca Instituto. Unu motivita kaj konvikita lernanto povas esti pli valora ol granda grupo, kiu rapide malaperas.
TURNHOUT: 7 novaj lemantoj; en konversacia rondo, 5 lemantoj ekzercas kion ili lemis dum antaŭaj jaroj.

ESPERANTO-PROMOTOR

Er zijn een heleboel mensen, die initiatieven ondernemen om Esperanto bekendheid te geven. Ik ben echter nog altijd op zoek naar mensen, die zich willen verbinden om elke dag eens te denken aan promotiemogelijkheden. Dat hoeft natuurlijk niet te betekenen, dat die elke dag iets moeten doen.

Een promotor verbindt zich er ook toe om te rapporteren wat hij uitvoert. De bedoeling is dat we mekaar stimuleren en inspireren.

In Horizontaal 1998/5 las ik dat er informatievergaderingen georganiseerd werden in Brugge, Leuven en Peer. In Antwerpen was er een informatiestand tijdens de Fietseling, het Volksdansfestival in Edegem, in het Salon voor de Student in het Bouwcentrum, Het Andere Boek in de Stadsfeestzaal, een feest van Gildebroeders, op een KWB-hobbybeurs en op het Talenfeest in Metropolis. Guido Van Damme, Henri Schutters, Julia Kelchtermans, Cor van Ekelenburg, Lode Van de Velde, Jacques Schram, Henny Jacques, Ivo Durwael, Arie Bouman, Hans Delnat, Antoon Afschrift, Agnes Geelen, Wim De Smet, Denise Vandersypt... (hopelijk vergeet ik niemand) zorgden voor de informatieverbreiding. Bart De Meyer zette een stand op bij een scoutsontmoeting in Gent.

Toch zijn er maar twee promotors, die ook rapporteerden over hun activiteiten, nl. Bert Boon en Henri Schutters. Behalve de activiteiten voor mensen, die al overtuigd geraakt zijn, zoals een voorbereiding van een reis, de maandelijkse avonden en de cursus in het Provinciaal Instituut in Tienen, slaagde Bert er weer in naar buiten te treden: hij bekwam de toezegging van een Esperantolaan in een nieuwe verkaveling. Daarom krijgt de stad Tienen dit jaar de Zamenhof-prijs. Het college van Burgemeester en Schepenen wordt verwacht op het Kerstfeest, waar een lokale groep zal optreden in het Tiens en in het Esperanto. Wellicht gaat dit gebeuren weerklank vinden in de pers.

De groep van Tienen plant bovendien een ontmoeting voor scouts- esperantisten in januari 2000. Beslist weer een aanleiding voor een informatieronde bij de scouts, een doelgroep, die telkens veel belangstelling liet blijken.

Henri Schutters geeft een cursus. Hij nam ook initiatieven om Esperanto onder de aandacht te brengen van het publiek: een info-avond, een info-stand op de KWB-hobbybeurs, plaatsen van Esperanto-woordenboeken in hogeschool-bibliotheken, uithangen van affiches, uitdelen van folders, ... Nog vermeldenswaard: de naam van het paard van zijn petekind is Espero.

Waar blijven de andere promotors? Een telefoontje of enkele lijnen rapport vragen weinig tijd en kunnen een stimulans betekenen voor die actievelingen, die de indruk krijgen dat ze alleen werken omdat ze nergens informatie vinden van wat anderen doen.

I.D.

BELGA ESPERANTO FEDERACIO (BEF)

[aspc aliĝita al UEA]

(NOVA) SIDEJO: Ce la Sekretario Claude GLADY 36, Marne-strato BE-1030 BRUSELO

Tel/Resp/Fakso : 02/2424986

Retadreso : cglady © arcadis.be

La Generala Kunveno de BEF, la 18-an de septembro 1998, en Bruselo, elektis la jenan novan estraron de BEF.

LA SIDEJO DE LA FEDERACIO ANKAŬ SANĜIĜIS !!

Honora Prezidanto:

George SOSSOIS, Rue du Basson 79, B-6001 MARCINELLE

Prezidantino:

Flory WITDOECKT, Wittenonnenstraat 9a, B-8400 OOSTENDE Vic-Prezidanto:

Marcel DELFORGE, Rue des Glacières 16, B-6001 MARCINELLE

Sekretario:

Claude GLADY, Rue de la Mame 36, B-1030 BRUXELLES

Kasisto:

Raymond PHILIPPON, Rue Auguste Latour 76, B-1440 BRAINE-LE-CHATEAU

Administranto de la Fondajoj:

Grégoire MAERTENS, Prins Leopoldstraat 51, B-8310 BRUGGE Administrantoj:

FEL: Wim DE SMET, Ivo DURWAEL, Ward KUSTERS

APE: Maurice WOUTERS

EBG: Angelos TSIRIMOKOS, Hélène FALK, Francine SPERBER

BEFA: Lucien DE SUTTER

ILEI: Raymond WYLLEMAN

Kat C: Walter VAN DEN KIEBOOM, Sabine BRISON, André MERTENS- GOOSSENS

BEF estas kupola organizo de FEL, APE kaj EBG.

FLANDRA ESPERANTO-LIGO (FEL)

Frankrijklei, 140 (Prezidantino: Flory WITDOECKT) B-2000 ANTWERPEN

Tel: ++32(0)3.234.34.00 - Fakso: ++32(0)3.233.54.33 Retadreso: [Esperanto @ agoranet.be](mailto:Esperanto@agoranet.be)

TTT-paĝoj: <http://esperanto.agoranet.be>

Organo: HORIZONTALAAL [horizontala @ fel.agoranet.be](mailto:horizontala@fel.agoranet.be)

ASSOCIATION POUR L'ESPERANTO (APE)

Rue des Glacières, 16 (Prezidanto: Marcel DELFORGE) B-6001 CHARLEROI

(MARCINELLE)

Tel & Fakso: ++32(0)71.43.14.13

Retadreso: [apesp @ infonie.be](mailto:apesp@infonie.be)

TTT-paĝo: <http://www.agoranet.be/>—esperbf/GRUPAPE Organo: ESPERANTO EN

MARCHE - INTER NI

ESPERANTISTA BRUSELA GRUPO (EBG)

Avenue Louise, 405 bte 9 (Prezidanto: Angelos TSIRIMOKOS) B-1050 BRUXELLES

Tel: ++32(0)2.646.72.92 - Fakso: ++32(0)2.381.16.47 Retadreso: [cglady @ arcadis.be](mailto:cglady@arcadis.be)

TTT-paĝo: <http://village.agoranet.be/>—GRUPEBG

Organo: AKTUALA

LIBROSERVO: Ce FEL (Vidu supre) : [butiko @ fel.agoranet.be](mailto:butiko@fel.agoranet.be)

Claude GLADY, sekretario

GEZOCHT

Een coordinator voor onderhandelingen met de Vlaamse Volksbeweging (VVB), die de VEB heeft gevraagd of we de Esperanto- vertaling kunnen verzorgen van hun Pers-selecties.

Deze artikels hebben tot doel bij journalisten en andere beslissingsmakers, die nu veelal enkel de franstalige Belgische pers lezen, een objectiever beeld over België te vormen. Momenteel verschijnt maandelijks een bundel van een 8-tal pagina's samenvattingen van artikels uit de Vlaamse pers. Deze bundel wordt per fax en per e-mail gratis rondgestuurd, in een Nederlandse (o.a. aan Vlamingen in het buitenland), Franse, Duitse en Engelse versie.

Vanuit de vereniging gingen er stemmen op om ook een Esperanto-versie uit te brengen en daarvoor kwam men bij de VEB aankloppen.

Voor de vertalingen kan betaald worden, maar de middelen zijn beperkt. Men overweegt de Duitse versie af te schaffen, omdat ze "maar" 100 lezers heeft. Daarom, wil de Esperanto-versie lang bestaan, komt het erop aan niet veeleisend te zijn en mensen te vinden die de bundel zouden willen ontvangen. Liefst mensen met een e-mail, want naar het buitenland faxen is te duur.

Het verschijningsritme zou kunnen veranderen naar tweewekelijks. De vertalers moeten dus in het bezit van een e-mail zijn.

De verantwoordelijke van de WB was bereid om in de versies in de andere talen duidelijk aan te geven, dat ook een Esperanto-versie kan gekregen worden.

Een project dat dus de moeite waard is, maar waarvoor nu heel dringend een verantwoordelijke dient gevonden te worden. Kandidaat ? Bel Jorg in de voormiddag op 03 234 34 00 of 's avonds vóór 21 u. op 03 322 72 01.

**

Baldaŭ aperos

ESPERANTO SEN MITOJ

Mensogoj kaj memtrompoj en la esperanto-informado

Ziko Marcus Sikosek

Jen dokumento, kiun ni jam delonge bezonis en Esperantio. Laŭ mi, ĝi meritas multe pli vastan diskonigon.

Ivo Durwael, eksa UEA-estrarano pri informado

Vi ne lasu sin senkuraĝigi: ekzistas ne malmultaj, kiuj trovos vian laboron nenecesa kaj kiuj volas daŭrigi la danĝeran primitivan argumentadon. Mi forte aprezas vian sobrecon kaj materialbazon. Detlev Blanke, prezidanto de Gesellschaft für Interlinguistik

Bonege prilaborita verko! Nepra por ĉiuj kiuj volas scii pli kaj honeste informadi pri Esperanto.

Miguel Gómez i Besós, TEJO-estrarano

Esperanto sen mitoj. Mensogoj kaj memtrompoj en la esperanto- informado, Ziko Marcus Sikosek, Antwerpen, Vlaamse Esperantobond, 1999. ISBN 90 71205 77 3, 320 p.